

Dobrý deň. Teším sa, že sme sa mohli stretnúť spolu. Ja budem sa snažiť hovoriť pomaly, aby i prepis mohol byť robený i tlmočenie. Ja sa veľmi teším, že môžem byť medzi vami, i pokiaľ viem, je to jeden z mála prípadov, kedy máme i živé prepisovanie. V Európskom parlamente, keď sa zúčastňujú ľudia so sluchovým postihnutím, je samozrejmosťou, že je i prepisovanie a dúfam, že bude zabezpečená dostupnosť pre všetkých.

Pre tých, ktorí ma nepoznáte, možno len pár slov. Ja som členkou výboru pre zamestnanosť a sociálne veci. A zároveň i členkou a podpredsedníčkou výboru za práva žien. Okrem toho som členkou viacerých pracovných skupín, alebo medziskupín, ktoré sa zaoberajú právami osôb s postihnutím a i práv detí, to je oblasť, ktorej sa venujem. Možno iba v krátkosti by som priblížila, v čom spočíva práca europoslancu. Nie vždy sa sem dostanú informácie, aké sú naše kompetencie. V skratke. Ja to položím. V skratke možno by som len povedala, že na rozdiel od práce poslancov, ktorí môžu prichádzať s novými zákonmi, takú kompetenciu u nás má európska komisia, o tých potom rokujeme, môžeme navrhnúť pozmeňujúce zákony, potom sa hlasuje a po každom jednom zákone, nariadení, správe, ktoré sú legislatívou, sa vyjadruje i Rada, teda všetky členské štáty. Vždy je to rozhodnutie všetkých členských štátov. Niekedy sú dobré, niekedy nie, je treba apelovať na domácich ministrov, ktorí to odsúhlasí na záver. Tak ako som spomínala, nemôžem predkladať návrhy zákonov, ale môžeme ich pripomienkovať. Či v oblasti vzdelávania, dostupnosti informácií, čiže naozaj sa snažíme s kolegami, ktorých iste poznáte, Ádáma Kósu, nepočujúceho z Maďarska a Helgu Stevens, nepočujúcu z Belgicka, spoločne sa snažíme dávať pozor, aby žiadna legislatíva nešla von bez toho, aby tam bolo spomenuté práva osôb so zdravotným postihnutím. V čom sa angažujú, sú rôzne uznesenia pri porušení ľudských práv, keď sa dejú zverstva, v Afrike, v Ázii, aby došlo k náprave a musím povedať, že nie vždy sme úspešní, ale i na základe týchto rezolúcií boli niektorí neprávom držaní, prepustení. Je potrebné zabojsť. Okrem toho ešte sa môžeme obracať na komisiu, aké sú plány v rámci legislatívy. Odpovede našich ministrov nesú často uspokojivé, ale snažíme sa komunikovať, aby sme upozornili Európsku komisiu. Rôzne stretnutia s aktivistami, nech u ochrany práv detí, sú rôzne organizácie, ktoré bojujú za svoje názory a ja si ich rada vypočujem, aby sme mohli vykonávať svoju prácu ľahšie.

Ako som hovorila, existuje na pôde Parlamentu pracovná skupina osôb so zdravotným postihnutím, je to neformálne združenie, dobrovoľné, je nás tam asi 60, ale nie všetci sú aktívni. Ádáma asi poznáte mnohí, je to úžasný človek, je nepočujúci, ale je ho veľmi počuť v Parlamente. Myslím si, že veľmi dobre bojujú za práva osôb s postihnutím. Tak ako je to napísané, Ádám Kósa, Helga Stevens, predsedajúci, je nás mnoho podpredsedov, ja som za Slovensko podpredsedníčkou. Z toho, čomu sa venujeme, je dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím, bavíme sa o smernici o prístupnosti.

Veľkou témou pre mňa bol Európsky preukaz zdravotného postihnutia, o tom si povieme neskôr. Ďalšie aktivity ako stretnutia, snažíme sa dávať pozmeňujúce návrhy, prinášať témy, správy na poli Európskeho parlamentu, snažíme sa organizovať semináre a konferencie pro osoby so zdravotným postihnutím, aby mohli sami vyrozprávať, čo majú za problémy. O mnohých problémoch ani nevieme alebo to nedovedieme pomenovať. Budem organizovať špeciálnu konferenciu na tému procesu, napriek tomu, že máme podporu, je to veľmi pomalý proces a myslím si, že by sme mali ísť tou cestou, aby ľudia mohli žiť v komunitných zariadeniach. Jednou z hlavných tém je dohovor OSN o osobách s postihnutím. Ako je Slovensko, tak i Európska únia ratifikovali dohovor v rovnakom čase, čiže i tá správa, čo prichádza, je ratifikáciou, vychádza zároveň. Kto to sleduje, v Európskej únii nie je všetko dokonalé. Výbor OSN hovorí, že je veľa čo robiť.

Len taká jedna veta, ktorú sme si kládli za povinnosť sem dať. Nie je to len zmes písmen, je to záväzný dokument, o ktorý sa môžete oprieť, je to dôležitý dokument, má prednosť pred Európskymi zákonmi. Október 2015, ktorý sa týkal asistenta, sa opieral o tento dohovor. Musím povedať, že tento dokument je mimoriadne dôležitý. Zaviazali sme sa ako republika, že na to budeme dbať. Tu je načrtnutý proces, ale to je skôr technické, najskôr je správa od štátu, potom tieňová správa občianskej spoločnosti. Je to ilustratívna fotka.

Pokiaľ ide o záverečné odporúčania, nie je všetko ideálne, na tej úrovni, ale na Slovensku máme problémy, máme množstvo legislatívy, smernica o prístupnosti, ktorá bola predstavená a budeme na nej robiť v tomto období, tiež spomínaný preukaz pre zdravotne postihnutých. Takisto sa snažíme tlačiť na to, aby keď SR dostáva financie z eurofondov, aby boli využívané v súlade s princípom inkluzívnosti. Aby nevznikli bariéry pre akékoľvek ľudí. Snažíme sa, aby bola ratifikovaná marakéšska zmluva. Pokiaľ ide o SR, viete, ako sme dopadli, aké odporúčania boli voči SR dané. Smernica o prístupnosti je téma, ktorá bola otvorená dávnejšie, ale dostala sa na papier v decembri. Ide o to, že chceli by sme, aby naprieč EÚ platili rovnaké pravidlá, aby všetky typy digitálnych a softweroých služieb boli dostupné pre osoby s postihnutím. Keď sa bavíme o filmoch, titulky aby boli samozrejmosťou, dopravné prostriedky, aby na bankomatoch bola možnosť zapnúť slúchadlá, aby ľudia platiaci cez internetbanking nemali problém. A myslíme si, že najlepšie je riešiť to spoločne v rámci EÚ. Text smernice bol zverejnený v decembri 2015 a som rada, že sa podarilo presvedčiť zástupcov v SR, aby sa to stalo jednou z priorít predsedníctva SR v EÚ. Takže aby sme naozaj vycibrili tento dokument, aby tá situácia bola čo najlepšia. Smernica o prístupnosti webových stránok verejných inštitúcií. 4 roky sa rokovalo a vznikol tento dokument do rady a konečne pred niekoľkými týždňami sa dohodorili, máme legislatívne pripomienky, ale teším sa, že to bude jedna z legislatív, ktorá príde z Bruselu a zlepši situáciu ľudí i so zdravotným postihnutím. Chceli by sme, aby boli informácie dostupné pre všetkých, aby mohli nájsť informácie online rovnako ako zdraví ľudia. Budú to jednotlivé štáty preberať, 21 mesiacov a dúfam, že SR bude jedna z prvých. Je to jedna z najzákladnejších vecí, ktoré by štát mal urobiť pre svojich občanov. Pracovať na webstránkach svojich inštitúcií.

Spomínaný Európsky preukaz pre ľudí so zdravotným postihnutím. Privítala som ho s nadšením, predpokladám, že s parkovacím preukazom máte mnoho pozitívnych reakcií. A toto je, aby mohli ľudia využívať rôzne zľavy, pri športe. Slovensko bolo veľmi aktívne, kým šlo o prípravu tohto preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, keď bola daná výzva, aby sa krajiny zapojili a čerpali eurofondy na otestovanie tohto preukazu, tak SR sa nezapojila. Písala som, že by sme to otestovali, vychytali chyby v praxi a potom by to bolo platné v legislatívnom rámci, žiaľ, slovenské ministerstvo práce v tomto nezareagovalo pozitívne, ale sú i kraje, kde na moje počudovanie sa do toho nezapojili a snažíme sa čo najskôr zabehnúť, aby ďalšie kraje mohli čím skoro zapojiť do testovania. A mohli čerpať zľavy a mať z nich výhody.

Potom som hovorila, že ako poslankyňa má možnosť ovplyvňovať legislatívu, snažíme sa upravovať, bola som... Na druhej strane zamestnávateľia môžu ponúkať pracovné pozície, čiže je to portál, ktorý by mal aj dávať dokopy záujemcov o prácu, naprieč celou EÚ. Mne veľmi záležalo na tom a mojím kolegom tiež, aby to opäť nebolo len také, že pre nejakú skupinu ľudí, aby naozaj aj osoby s postihnutím mali prístup k webu a tiež na miesta, kde sa spisujú rôzne formuláre, aby boli miesta bezbariérové. Snažili sme sa čo najviac debarierizovať celý EURES, na papieri to je, ale dúfam, že aj v praxi to tak bude. Prípadne ak aj vy máte nejaké osobné skúsenosti, budem rada, ak mi dáte vedieť a budeme to môcť v EP otvoriť a riešiť. Ale hovorím, v texte je zabezpečené tak, aby to bolo dostupné pre všetkých ľudí.

Keď som odchádzala zo Slovenska do EP, tak som slúbila, že neodchádzam, ale popri práci v parlamente sa budem snažiť naďalej byť aktívna aj na domácej pôde. Možno aj o to viac, že v EP mám možnosť byť inšpirovaná kolegami alebo inými krajinami. Naďalej sa snažím cez mojich kolegov v Národnej rade novelizovať zákony pod ich menami, nakoľko ja to už nemôžem robiť. Takisto pravidelne zaplavujeme ministerstvo školstva, ale aj vnútra a financií rôznymi žiadosťami, kde sa snažíme získať informácie ohľadom pripravovaných legislatív alebo zámerov, ale taktiež aj trochu kontrolovať, či niektoré prísluby, ktoré boli dané, sa realizujú.

Z tých všetkých vecí sa môžeme potom porozprávať, lebo je toho naozaj veľa, nechcem zbytočne zdržiavať. Snažila som sa urobiť prieskum ohľadom bezbariérovosti v NR SR, a to je katastrofa. Takisto aj školy, integrácia so zdravotným postihnutím ešte chvíľu potrvá.

Čo sa podarilo, je to v pláne Ministerstva sociálnych vecí, práce a rodiny. K nejakej pani prišla kontrola a povedala, že dostala finančné prostriedky, ale keďže ona poberala príspevky kvôli starostlivosti o osoby so zdravotným postihnutím, tak... Ak niekomu dám, niekomu z ... Raz sú peniaze, raz nie sú. Štát chce potrestať týchto ľudí, že prijímú dar. Písala som ministrovi, aby zmenil legislatívu, aby netrestal ľudí, čo sa starajú o telesne postihnutého. Tí tvrdili, že to nejde zmeniť. Malo by to tak byť, že by sa dary od fyzických osôb nemali započítavať do príjmu osoby. Druhá vec, ktorej sa veľmi teším, je prístup ministra školstva SR, že peniaze, ktoré mali ísť cez eurofondy na budovanie televíznych štúdií na školách, pôjdu na asistentov v školách. Deti viac ako televízne štúdiá potrebujú asistentov. Som rada, že pán minister toto pochopil a pevne verím, že aj do budúcnosti, ak budú financie, budú nasmerované tam, kde je to potrebné a nie tam, kde z toho ide vidieť zisk.

Ešte pred rokom som organizovala workshop na vzdelávanie učiteľov, ktorí nie sú pripravení na potreby našich detí. Nie pripravovať na univerzálneho žiaka, ktorý ani neexistuje. Zamerali sme sa na chránené dielne, aby sa zmenilo vnímanie týchto dielní, môžu to byť otvorené pracoviská, služby, len je potrebné zmeniť legislatívu. Verím, že do dvoch rokoch to spoločne dáme. Organizovala som workshop o mikrofinancovaní. V podnikaní členských krajín EÚ myslí na ľudí so špecifickými potrebami. Ale ide o to, či sa to v praxi realizuje. Situácia na Slovensku je taká, že to financovanie EÚ viac banky zamerajú na podnikateľov, ktorí majú históriu, nie sú zraniteľní, sú tí istí klienti. A chceli sme poukázať na to, že peniaze pôjdu na podporu týchto ľudí. A verím, že sa tá situácia zmení. Všeobecné závery z workshopov sú na stránke, môžete sa na ňu podívať alebo sa obrátiť na mňa.

Čo mi ležalo na srdci, sú eurofondy. Ja pevne verím, že čo sa stalo nedávno, ustojíme. Máme možnosť čerpať eurofondy a bolo by dobré čerpať, je čo najviac najzmyslupnejšie. Keď som sa venovala tejto téme, potrebovala som to naštudovať, pochopiť, a zdalo sa mi užitočné urobiť manuál - čo sú to za peniaze, na čo sa dajú použiť a ako s nimi pracovať. Ten manuál je zadarmo a rada ho pošlem komukoľvek. Už mám 5 minút, ideme rýchlejšie. Kino bez bariér, robím to niekoľko rokov pro deti so zdravotným postihnutím, pozveme ich do kina, aby mohli zažiť to, čo zažívajú bežne zdraví vrstovníci. Zapojujeme sa do kampaní, robila sa kampaň Nauč sa posunky, toto je kampaň pro autistov, Blind day, pro nevidiacich. A je dobré, keď sa hovorí čo najviac o chorobách, aby sme to zbavili tabu, aby sa ľudia nehanbili. Ja sa cítim v tejto spoločnosti dobre.

Čo som neznamenala. Pravidelne istý počet ľudí môžem pozvať do parlamentu, snažím sa mať veľké zastúpenie osôb so zdravotným postihnutím, svaloví dystrofici, špeciálni olympionici atď. Snažím sa v rámci mojej kancelárie poskytovať pro autistov, mám malého Dominika, ktorý je famózný, je veľká pomoc v kancelárii, teda sme

naklonení i tejto spolupráci. Parlament ponúka prácu pro osoby so zdravotným postihnutím. Pokiaľ by ste mali záujem, tak parlament poskytuje i toto. Pokiaľ ide o moju prácu, snažím sa pravidelne informovať prostredníctvom emailu, aby postihnutí mali možnosť dozvedieť sa, absolvovala som kurz prvý stupeň posunkového jazyka, tento rok to šlo pomalšie, nemala som toľko času, ale vrátim sa k tomu, aby som mohla posunkovať. Ďakujem veľmi pekne.

Aby som nezabudla. Na záver by som poprosila video, organizujeme rôzne akcie v Parlamente a chcela by som pustiť video, ktoré pripravila Helga a ktoré vás iste zaujme.

Vidíte ma, sedím v EP v Štrasburgu. Volám sa Helga Stevens. Som členkou Európskeho parlamentu a reprezentujem Belgicko - región Flámsko. Srdečne vás pozývam na veľkú akciu, je to konferencia v Bruseli. Názov konferencie Viacjazyčnosť a rovnaké práva v posunkových jazykoch. Bude sa konať v septembri 2016 v rokovacej sále EP v Bruseli. Členovia EP organizujú zasadnutie. Na konferencii sa môžu zúčastniť až 750 ľudí. Tlmočíme do všetkých jazyku EÚ a všetkých posunkových jazykov. Chcete vedieť viac? Môžete navštíviť naše webové stránky a ste srdečne pozvaní.

A ja dúfam, že budem môcť zorganizovať túto výpravu a že sa stretneme v takom počte miest, ktoré sme dostali. Dúfam, že tí, ktorí tam budú, sprostredkujú ten zážitok, ktorý bude famózný. Teším sa na september a ďalšie stretnutie s vami. Ďakujem.

Ďakujem veľmi pekne. Prosím, ak niekto má otázky, nech sa páči.

Nikto nemá otázky? Veľmi pekne ďakujeme.

